ליקוטי עצות — ארץ ישראל

ליקוטי עצות · להדפסה · מבית דוד

אֶרֶץ יִשְׂרָאֵלא. עִקַּר אֱמוּנָה, בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת נִסִּים, אֵינוֹ אֶלָּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשָׁם עִקַּר עֲלִיַּת הַתְּפִלּוֹת. וְיָכוֹל לִפְעֹל בִּתְפִלָּתוֹ מַה שֶּׁצָּרִיךְ, וְלַעֲשׂוֹת נִסִּים וּמוֹפְתִים אֲמִתִּיִּים בָּעוֹלָם: (לק"א סי' ז' אות א')

ב. כְּשֶׁפּוֹגְמִין בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמוּנָה, בְּחִינַת תְּפִלָּה, אָז יוֹרְדִין לַגָּלוּת. וְעִקָּר – שֶׁיּוֹרֶדֶת הַתְּפִלָּה בַּגָּלוּת, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִתְפַּלֵּל וְלַעֲשׂוֹת נִסִּים בָּעוֹלָם: (שם)

ג. מִי שֶׁרוֹצֶה לִהְיוֹת אִישׁ יִשְׂרְאֵלִי בֶּאֱמֶת, דְּהַיְנוּ שֶׁיֵּלֵךְ מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא, אִי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל־יְדֵי קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כִּי כָּל עֲלִיּוֹת שֶׁצְּרִיכִין לַעֲלוֹת אֶל הַקְּדֻשָּׁה הוּא רַק עַל יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכֵן כָּל עֲלִיּוֹת הַתְּפִלּוֹת הוּא רַק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: (חיי מוהר"ן סי' ט"ו לק"א סי' כ')

ד. בִּזְכוּת הַתּוֹרָה שֶׁמַּמְשִׁיכִין זוֹכִין לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְכֵן עַל־יְדֵי שֶׁנִּמְצָאִים אֵצֶל הַצַּדִּיק בְּשָׁעָה שֶׁמַּמְשִׁיךְ תּוֹרָה וְדוֹרֵשׁ בָּרַבִּים, אָז יֵשׁ לוֹ גַּם כֵּן חֵלֶק בְּהַתּוֹרָה שֶׁמַּמְשִׁיךְ הַצַּדִּיק, וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֶה גַּם כֵּן לָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: (שם אות ד' ו')

ה. אִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי אִם עַל־יְדֵי יִסּוּרִין. וְעִקַּר הַיִּסּוּרִים הֵם הַמּוֹנְעִים הָרְשָׁעִים מוֹצִיאֵי דִבַּת הָאָרֶץ. וְעַל־יְדֵי הַמְשָׁכַת הַתּוֹרָה כַּנַּ"ל, זוֹכֶה לְהַכְנִיעַ כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַיִּסּוּרִים. וּכְפִי שְׁלֵמוּת הַתּוֹרָה שֶׁזּוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּתִקּוּן גָּדוֹל בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ כֵן הוּא זוֹכֶה לְהַכְנִיעַ הַמּוֹנְעִים וְלָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: (שם אות ו' י')

ו. כְּשֶׁבָּא לִבְחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲזַי נִקְרָא גִּבּוֹר תַּקִּיף. כִּי קֹדֶם שֶׁבָּא לִבְחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲזַי אַל יִתְהַלֵּל חוֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ. אֲבָל אַחַר כָּךְ כְּשֶׁנּוֹצֵחַ, אֲזַי נִקְרָא אִישׁ מִלְחָמָה: (שם אות י')

ז. עַל־יְדֵי שֶׁנּוֹתְנִין צְדָקָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִכְלָלִין בַּאֲוִירָא דְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הֶבֶל הַקָּדוֹשׁ שֶׁאֵין בּוֹ חֵטְא. וְעַל־יְדֵי זֶה מְבַטְּלִין הַדִּין וְהַחֹשֶׁךְ וְכוּ' מִן הָעוֹלָם. גַּם עַל־יְדֵי זֶה נִצּוֹלִין מִמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת שֶׁבַּתְּפִלָּה וְנִזְדַּכֵּךְ מֹחוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ, וְהִיא בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִית: (לק"א סי' ל"ז אות ד' וסי' מ"ד)

ח. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא סְגֻלָּה לְבָנִים וּמַצֶּלֶת מֵרִיב וּמַחְלֹקֶת. גַּם עַל־יְדֵי קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זוֹכִין לֵידַע מֵהָרַבִּי הָאֱמֶת שֶׁבַּדּוֹר, וְנִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, וְהַכֹּל חוֹזְרִין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲפִלּוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם, לְעֹבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד: (לק"א סי' מ"ח)

ט. עַל־יְדֵי תְּפִלָּה בְּכֹחַ זוֹכִין לָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכֵן עַל־יְדֵי מִצְוַת סֻכָּה. כִּי סֻכָּה וּתְפִלָּה בְּכֹחַ וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינָה אַחַת וּתְלוּיִים זֶה בָּזֶה: (שם)

י. לִרְאוֹת בְּמַפַּלְתָּם שֶׁל רְשָׁעִים אִי אֶפְשָׁר אֶלָּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: (לק"א סי' נ"ה אות א')

יא. עַל־יְדֵי תְּפִלָּה כְּתִקּוּנוֹ (כַּמְבֹאָר בִּתְפִלָּה מִן אוֹת נ"א וְכוּ' עַד אוֹת נ"ו) מִתְנוֹצֵץ אוֹר זְכוּת אָבוֹת. וְעַל־יְדֵי זֶה מַמְשִׁיכִין בְּחִינַת קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל גַּם עַכְשָׁו בַּגָּלוּת, שֶׁהוּא תַּחַת יָד הַסִּטְרָא אַחֲרָא וְאֵין יְכֹלֶת בִּקְדֻשָּׁתָהּ לְהִתְגַּלּוֹת, אַף עַל פִּי כֵן יְכוֹלִין לְגַלּוֹת וּלְהַמְשִׁיךְ קְדֻשָּׁתָהּ אֲפִלּוּ בַּגָּלוּת הַמָּר הַזֶּה עַל־יְדֵי הִתְנוֹצְצוּת אוֹר זְכוּת אָבוֹת. וְעַל־יְדֵי שֶׁנִּתְגַּלָּה קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לִרְאוֹת בְּמַפַּלְתָּן שֶׁל רְשָׁעִים, וְלֹא דַּי שֶׁהָאָדָם נִצּוֹל מֵהָרָשָׁע, אַף גַּם רוֹאֶה בְּהָרָשָׁע מַה שֶּׁהָרָשָׁע רָצָה לִרְאוֹת בּוֹ. וְכָל זֶה נַעֲשָׂה עַל־יְדֵי לִמּוּד זְכוּת שֶׁמְּלַמְּדִין עַל הָרָשָׁע. גַּם עַל־יְדֵי זֶה הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם עוֹשֵׂי טוֹב זוֹכִין לִפְנֵי ה': (שם אות ב' ג' ח' ט')

יב. מִצְוַת חַלָּה הִיא בְּחִינַת יֶרֶשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כִּי עַל־יְדֵי חַלָּה זוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ אוֹר וְכוּת אָבוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְגַלּוֹת קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הַנַּ"ל: (שם אות ח')

יג. מִי שֶׁכְּוָנָתוֹ לַשָּׁמַיִם בֶּאֱמֶת, שֶׁנּוֹסֵעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּדֵי לָשׁוּב עַל־יְדֵי זֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּוַדַּאי תּוֹעִיל לוֹ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְאֹד. כִּי עַל־יְדֵי זֶה שֶׁנִּכְנָס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי זֶה לְבַד נֶאֱכָל אֶצְלָהּ וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּתָהּ הַקָּדוֹשׁ. וְעַל־כֵּן אֲפִלּוּ הַמְהַלֵּךְ ד' אַמּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ'. אֲבָל אִם אֵין רְצוֹנוֹ כְּלָל בִּשְׁבִיל עֲבוֹדַת ה', לְכַלּוֹת הָרָע שֶׁלּוֹ, לֹא יוֹעִיל לוֹ יְשִׁיבַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי הִיא מְקִיאָה אוֹתוֹ בִּבְחִינַת "כַּאֲשֶׁר קָאָה" וְכוּ': (לק"א סי' קכ"ט)

יד. עַל־יְדֵי קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זוֹכִין לֶאֱמוּנָה. וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לַאֲרִיכַת אַפַּיִם, דְּהַיְנוּ לְשַׁבֵּר הַכַּעַס וְהָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת וְהַכְּבֵדוּת, רַק יִזְדָּרֵז עַצְמוֹ מְאֹד בַּעֲבוֹדַת ה', וְלֹא יוּכַל לְבַלְבְּלוֹ שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, כִּי מַאֲרִיךְ אַפּוֹ לִסְבֹּל הַכֹּל (וְעַיֵּן אֱמוּנָה אוֹת ל"ד): (לק"א סי' קנ"ה)

טו. וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ כְּסוּפִים וְגַעְגּוּעִים לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁיִּזְכֶּה לָבוֹא לְשָׁם, וְגַם שֶׁיִּהְיֶה גַּעְגּוּעִים לְכָל הַצַּדִּיקִים לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהִיא סְגֻלָּה לְבַטֵּל הַכַּעַס וְהָעַצְבוּת וְכַנַּ"ל: (שם)

טז. מַה שֶּׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְשַׁלֵּם לָאָדָם מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה הוּא חֶסֶד גָּדוֹל, כְּדֵי שֶׁיָּבִין עַל יְדֵי זֶה לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו. וְעִקַּר עִנְיָן זֶה הוּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: (לק"א סי' קפ"ז)

יז. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא כְּלָלִיּוּת הַקְּדֻשָּׁה שֶׁבְּכָל הַקְּדֻשּׁוֹת. וְשָׁם זוֹכִין לָצֵאת מִטִּבְעִיּוּת, וְלִידַע וּלְהַאֲמִין שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה לְבַד, שֶׁזֶּה כְּלָלִיּוּת הַקְּדֻשָּׁה. וְעַל־יְדֵי זֶה יְכוֹלִין לְהִתְדַּמּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וְהַחֹשֶׁךְ. וְאָז יְכוֹלִין לְסַפֵּר סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צַדִּיקֵי אֱמֶת, כִּי יוֹדְעִין לְהַבְחִין בֵּין מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צַדִּיקֵי אֱמֶת לְהַהֶפֶךְ. וְאָז זוֹכִין לְטַהֵר הַמַּחֲשָׁבָה עַל־יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צַדִּיקִים וּלְהַמְתִּיק הַדִּינִים, וְעַל־יְדֵי זֶה נִצּוֹלִין מִכָּל הַצָּרוֹת: (לק"א סי' רל"ד)

יח. עִקַּר הַמּחַ וְהַחָכְמָה הוּא רַק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַאֲפִלּוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּחוּץ לָאָרֶץ הֵם מְקַבְּלִים וְיוֹנְקִים כָּל מֹחָם וְחָכְמָתָם מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּכְפִי חֶלְקוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כֵּן יוֹנֵק וּמְקַבֵּל חָכְמָתוֹ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲבָל כְּשֶׁפּוֹגְמִין בִּכְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חַ"ו, עַל־יְדֵי זֶה נוֹפְלִין מִמֹּחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְמֹחִין שֶׁל חוּץ לָאָרֶץ, וְעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשָׂה מַחְלֹקֶת וּמְרִיבוֹת. כִּי מֹחִין שֶׁל חוּץ לָאָרֶץ הֵם בְּחִינַת מַחֲלֹקֶת: (לק"ת סי' ע"א)

יט. מֹחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת נֹעַם, בְּחִינַת נְעִימוּת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת שָׁלוֹם. וְעַל־יְדֵי צְדָקָה, בִּפְרָט צְדָקָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי זֶה נַעֲשָׂה כְּלִי לְקַבֵּל הַשְׁפָּעַת הַנֹּעַם הַזֶּה, וְאָז יְכוֹלִים לְתַקֵּן גַּם הַמֹּחִין שֶׁל חוּץ לָאָרֶץ הַנַּ"ל. אֲבָל כְּשֶׁחַ"ו, הַמֹּחִין שֶׁל חוּץ־לָאָרֶץ פְּגוּמִים הַרְבֵּה עַל־יְדֵי שֶׁפָּגְמוּ הַרְבֵּה בִּכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי אֵין יְכוֹלִין לְהִתְתַּקֵּן, אַדְרַבָּא, אֵלּוּ הַמֹּחִין שֶׁל חוּץ לָאָרֶץ הֵם פּוֹגְמִים גַּם הַמֹּחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת שָׁלוֹם, וַאֲזַי נַעֲשָׂה מַחְלֹקֶת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל גַּם כֵּן. וְזֶהוּ עִנְיַן הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁיֵּשׁ עַכְשָׁו בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְחוּץ לָאָרֶץ: (שם)

כ. קִבְרֵי צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים הוּא קָדוֹשׁ בִּקְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מַמָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "צַדִּיקִים יִירְשׁוּ אָרֶץ". וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא תִּקּוּן גָּדוֹל לִפְגַם הַבְּרִית. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהִשְׁתַּדֵּל לָבוֹא עַל קִבְרָם, כִּי מְקוֹם קִבְרָם הוּא קָדוֹשׁ כַּנַּ"ל, וְהוּא תִּקּוּן גָּדוֹל לִפְגַם הַבְּרִית: (לק"ת סי' ק"ט)